

Mennesket i sentrum

Arbeidsmøte FHF Verdikjede havbruk 22.nov 2011

Ingeborg Ratvik

Rapport 2009

Jørn Fenstad
Tonje Osmundsen
Kristine Vedal Størkersen

Fare på merde?

Behov for endret sikkerhetsa
oppdrettsanlegg

NTNU
Samfunnsforskning AS

Arbeidsmiljø og sikkerhet i havbruk

En brosjyre fra Fellesforbundet, Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening og Arbeidstilsynet

HITS Sikkerhet og risiko ved oppdretts

Sluttrapport for prosjektet:
Havbruk og intelligente transportsystemer som del av integre
(Norges forskningsråd MAROFF/182586)

KONGSBERG
SINTEF
NTNU
Samfunnsforskning AS

KYSTVERKET

RAMBOLL

FISKERIDIREKTORATET

Forskningsrådet
MAROFF 182586

Hva er menneskelig feil?

- Feil som skyldes vurdering av enkeltpersoner basert på personenes risikoppfatning i den gitte situasjonen. Altså en subjektiv risiko.
- Mennesker gjør feil
- Teknologi svikter
- Hvordan bli gode på å monitorere, forutse, lære av og håndtere hendelser?

Sikkerhet på og ved oppdrettsanlegget

FORMELL STRUKTUR OG ORGANISERING

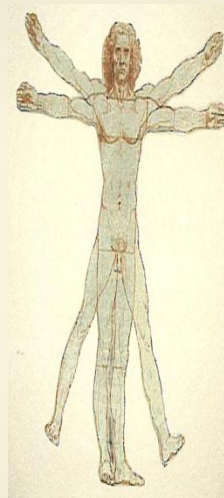
Regelverk
Prosedyrer

TEKNOLOGI OG INFRASTRUKTUR

Teknisk konstruksjon
Utforming

KULTUR

Verdier
Holdninger
Kompetanse

RELASJONER OG NETTVERK

INTERAKSJON OG ARBEIDSPROSESSER

Samarbeid
Kommunikasjon
Ledelse

Kilde: Fare på merde.

Teknologi og infrastruktur

- Teknisk konstruksjon
- Utforming
- Anleggenes og båtenes
  - oppbygging,
  - tilrettelegging,
  - hjelpemidler

FORMELL STRUKTUR OG ORGANISERING

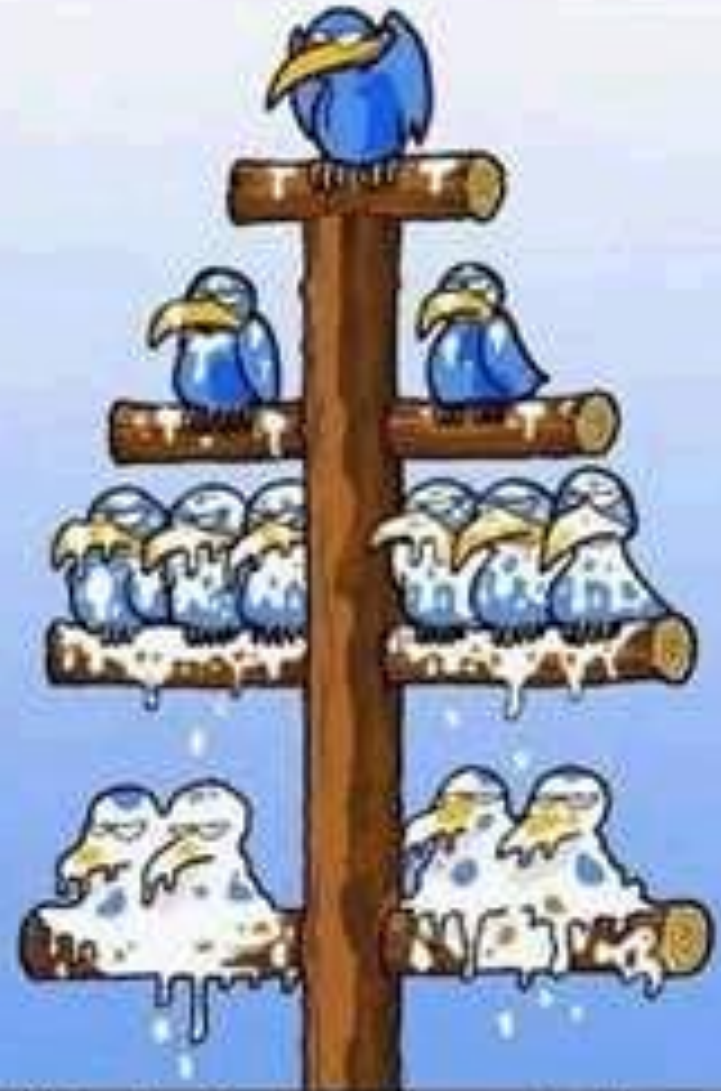
Organisasjonskart

Hvordan er det egentlig?

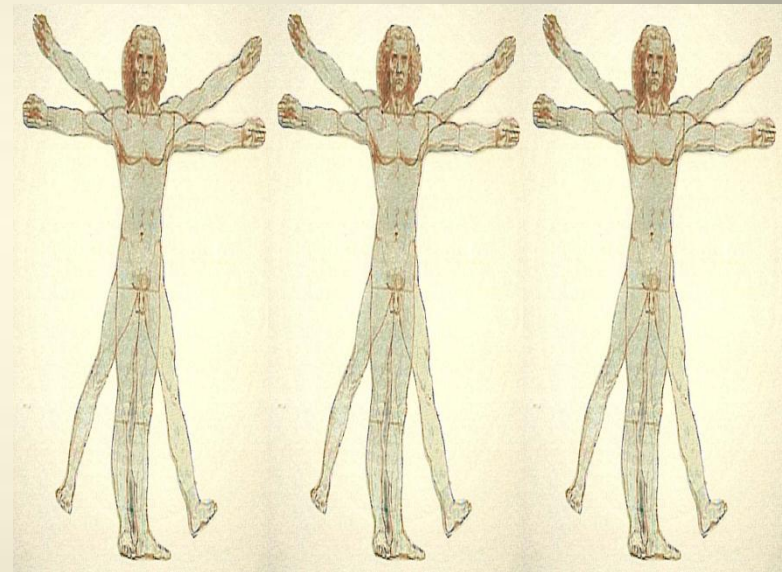
When top level guys look down they see only shit.

When bottom level guys look up they see only assholes.

Interaksjon og arbeidsprosesser

- Samarbeid
- Kommunikasjon
- Arbeidsmåter
- Beslutningsprosesser
- Avhengigheter
- Ledelse

Relasjoner og nettverk

Vennskap

informasjon

sosiale nettverk

Tillit

erfaringsutveksling

kollegiale forhold

Faglige skiller

prating

fest

faglige samtaler

Møter

Fritidsaktiviteter

Kurs

Kultur

- Verdier, *sosiale forsterkere av atferd, dvs. de øker sannsynligheten for at en gitt atferd oppstår igjen og igjen.*
- Kompetanse, *evne eller kvalifikasjoner, formell og uformell.*
- Holdninger (eks dette er rutine -> mindre årvåken)

Tati Sclanli

"The word around the office is that you have an attitude problem. ..."

holdning, .. vedvarende beredskap til å reagere positivt eller negativt overfor spesielle objekter, ideer og verdier (f.eks. overfor kirken eller demokratiet).

Uttrykk:

-oppfatninger og meningsytringer,
-følelsesmessige reaksjoner,
-i handlinger.

Basert på kunnskap eller ervervet gjennom erfaringer, men er ofte overtatt relativt ureflektert fra foreldre, venner og andre grupper man har valgt å identifisere seg med.

Noe å forske på!

- Hva er spesielt med havbruksnæringa?
- Hva virker inn på sikkerhetskulturen i havbruksnæringa?
- Hvorfor går det ikke oftere galt?
- Hvordan kan vi lære av det som ikke skjedde?
- Har vi teknologi som understøtter sikkerhetsarbeidet?
- Hvordan virker samspill med myndigheter inn på sikkerhetskulturen?
- Hvordan er det å være ung, gammel, kvinne og mann i havbruksnæringa?